

Роль державних органів у забезпеченні контролю та запобіганні фінансовим правопорушенням

Брийовська Ірина Богданівна¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.10.2024	Право	332.2

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14162594>

Анотація. Дослідження ролі державних органів у забезпеченні контролю та запобіганні фінансовим правопорушенням показало низку ключових результатів.

Доведено, що ефективна робота контролюючих органів відіграє критичну роль у підтриманні стабільності фінансової системи. Державні органи забезпечують дотримання правових норм та контролюють фінансові потоки, що запобігає незаконним схемам і зловживанням.

Виявлено наявність певних недоліків у роботі державних органів, таких як часті зміни законодавства, недостатня кваліфікація персоналу, обмеженість ресурсів та слабкість міжвідомчої координації, що часто заважають своєчасному виявленню правопорушень та знижують ефективність боротьби з ними.

Результати дослідження вказують на зростаюче значення координації з міжнародними організаціями та фінансовими установами для виявлення та запобігання правопорушенням, які мають транскордонний характер, що актуально в умовах глобалізації фінансових ринків.

Основними причинами виникнення фінансових правопорушень є недосконалість законодавства, слабкий інституційний контроль, низький рівень фінансової культури та корупція. Наслідки правопорушень відчутні як на макроекономічному рівні (втрата бюджету, зниження інвестиційної привабливості, зростання тіньової економіки), так і на рівні фінансової стабільності. У відповідь держава розробляє багаторівневу систему протидії, що охоплює вдосконалення законодавства, створення спеціалізованих органів контролю, міжнародну співпрацю та впровадження цифрових інструментів моніторингу. Державна податкова служба, виконуючи контрольні та профілактичні функції, є одним із основних органів реалізації цих заходів.

Державний контроль у фінансовій сфері України реалізується через низку органів, зокрема Державну аудиторську службу України (ДАСУ), Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), Антимонопольний комітет України (АМКУ) та Державну службу фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг).

Для ефективного контролю застосовуються профілактичні, контрольні та адміністративно-правові заходи, зокрема санкції та цифрові інструменти. Пріоритетом є модернізація законодавства та запровадження міжнародних стандартів для підвищення прозорості. Розвиток інформаційних технологій, зокрема блокчейну та штучного інтелекту, дозволяє швидко виявляти порушення. Підвищення кваліфікації кадрів і запровадження антикорупційних заходів сприяють прозорій діяльності контролюючих органів.

¹ к.ю.н, доцент кафедри економіко – правових дисциплін, ЗВО «Львівський університет бізнесу та права», ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-1807-613X>

Ключові слова: запобігання фінансовим правопорушенням, контроль у сфері запобігання фінансовим правопорушенням, аудит, державні органи, контроль, податковий контроль.

The role of state bodies in ensuring control and prevention of financial crimes

Annotation. Research into the role of government agencies in controlling and preventing financial crime has revealed a number of key findings.

It has been proven that the effective work of supervisory bodies plays a critical role in maintaining the stability of the financial system. Government authorities enforce legal norms and control financial flows, which prevents illegal schemes and abuses.

The presence of certain shortcomings in the work of state bodies, such as frequent changes in legislation, insufficient qualification of personnel, limited resources and weak interdepartmental coordination, which often hinder the timely detection of offenses and reduce the effectiveness of combating them, have been revealed.

The results of the study indicate the growing importance of coordination with international organizations and financial institutions for the detection and prevention of crimes of a cross-border nature. This is relevant in the conditions of globalization of financial markets.

Financial offenses are violations of established legal norms in the financial sphere, which have a systemic negative impact on the economy, in particular on the public sector and private interests. The main reasons for the occurrence of such offenses are imperfect legislation, weak institutional control, low level of financial culture and corruption. The consequences of offenses are felt both at the macroeconomic level (loss of the budget, decrease in investment attractiveness, growth of the shadow economy) and at the level of financial stability. In response, the state is developing a multi-level system of counteraction, which includes the improvement of legislation, the creation of specialized control bodies, international cooperation and the introduction of digital monitoring tools. The State Tax Service, performing control and preventive functions, is one of the main bodies implementing these measures.

State control in the financial sphere of Ukraine is implemented through a number of bodies, in particular the State Audit Service of Ukraine (SASU), the National Commission for Securities and the Stock Market (NCSCFR), the Antimonopoly Committee of Ukraine (AMCU) and the State Financial Monitoring Service of Ukraine (State Financial Monitoring). DASU conducts an audit of state resources, identifying spending violations and offering recommendations for improving budget discipline. The National Securities Regulatory Commission regulates activities on the securities markets, ensuring the transparency and stability of financial markets, as well as the protection of investors' rights. AMCU fights anti-competitive practices and monopolies, restoring fair competition. State financial monitoring prevents money laundering and terrorist financing by analyzing financial transactions to identify suspicious transactions.

Preventive, control and administrative-legal measures, including sanctions and digital tools, are used for effective control. The priority is to modernize legislation and introduce international standards to increase transparency. The development of information technologies, in particular blockchain and artificial intelligence, allows for quick detection of violations. Improving the qualifications of personnel and introducing anti-corruption measures contribute to the transparent activity of supervisory bodies.

Key words: financial crime prevention, control in the field of financial crime prevention, audit, state bodies, control, tax control.

Вступ

Фінансові правопорушення, до яких належать ухилення від сплати податків, зловживання у банківському секторі, порушення у сфері валютного контролю та інші

порушення законодавства, негативно впливають на економічну безпеку держави та підривають довіру до її фінансової системи. Наслідками таких порушень є втрати бюджету, погіршення інвестиційного клімату, зниження стабільності фінансової системи, а також зростання тіньової економіки.

Державні органи, зокрема Державна податкова служба, антикорупційні органи, фінансові інспекції та інші структури, відіграють ключову роль у забезпеченні фінансового контролю та дотриманні законодавчих норм. Вони виконують завдання з моніторингу, виявлення та попередження правопорушень у фінансовій сфері, розробляють правові, інституційні та адміністративні заходи для зниження рівня фінансових правопорушень. Завдяки їхній діяльності держава здатна забезпечувати контроль за фінансовими потоками, підвищувати прозорість фінансової системи та створювати умови для стабільного економічного розвитку.

Дослідження ролі державних органів у запобіганні фінансовим правопорушенням є актуальним і важливим, оскільки дозволяє оцінити ефективність існуючих заходів і виявити можливості для їх удосконалення.

В умовах глобалізації, зростання тіньової економіки та розвитку нових фінансових технологій, ефективність державного контролю в сфері фінансів набуває ще більшої ваги. Часті зміни у фінансовому законодавстві, зростання кількості фінансових схем та корупційні ризики ставлять перед державними органами нові завдання, пов'язані із запобіганням, виявленням та усуненням фінансових порушень. Розуміння сучасних викликів та формування комплексних підходів до контролю сприяє підвищенню прозорості економіки, ефективному наповненню державного бюджету та зміцненню довіри громадян і бізнесу до фінансової системи.

Метою даного дослідження є – визначення основних функцій державних органів у сфері фінансового контролю та запобігання порушенням.

Результати

Фінансові правопорушення — це дії або бездіяльність, які порушують встановлені правові норми у сфері фінансів і спричиняють шкоду економічним інтересам держави, суб'єктів господарювання чи фізичних осіб. Такі порушення мають системний вплив на економічні процеси, порушуючи баланс доходів і витрат у державному секторі, знижуючи прозорість фінансової системи та послаблюючи контроль за фінансовими потоками. Вони охоплюють порушення, пов'язані із недотриманням законодавчих вимог щодо податків, бюджету, валютного контролю, обліку та звітності, фінансового контролю, а також зловживання у банківській, кредитній і страхових сферах. (Таб.1)

Таблиця 1

Класифікація видів фінансових правопорушень та їх наслідки

Вид фінансового правопорушення	Опис	Наслідки
Податкові правопорушення	Включають ухилення від сплати податків і зборів, порушення правил податкового обліку, недотримання податкових звітних процедур.	Зменшують надходження до бюджету, порушують державний податковий баланс.
Бюджетні правопорушення	Порушення в управлінні та використанні бюджетних коштів, включаючи їх нецільове	Підривають ефективність державних витрат, шкодять фінансовій стійкості.

	використання або привласнення.	
Валютні правопорушення	Порушення валютного законодавства, незаконні операції з валютою, порушення правил міжнародних розрахунків і трансфертів капіталу.	Ослаблюють валютний контроль, загрожують фінансовій безпеці держави.
Кредитні та банківські правопорушення	Зловживання у банківській сфері, порушення правил кредитування, приховування фінансової інформації.	Призводять до погіршення якості активів банків, дестабілізують фінансові ринки.
Правопорушення у сфері обліку та фінансової звітності	Маніпуляції з фінансовою інформацією, подання недостовірних даних у звітності.	Ускладнюють аналіз фінансового стану підприємств, знижують прозорість економічної діяльності.
Корупційні фінансові правопорушення	Зловживання службовим становищем у фінансовій сфері, включаючи хабарництво, вимагання або зловживання бюджетними коштами.	Знижують ефективність державного управління, підривають довіру до фінансових установ.

Сформовано автором [1].

Серед основних причин виникнення фінансових правопорушень можемо виділити:

1. Недосконалість законодавства. Часті зміни нормативних актів, нечіткість формулювань та прогалини у законодавчій базі створюють можливості для обходу правових норм та зловживань. Відсутність однозначних регуляцій ускладнює контроль за дотриманням законів у сфері фінансів.
2. Слабкість інституційного контролю. Недостатня ефективність органів, що здійснюють нагляд за фінансовими процесами, ускладнює своєчасне виявлення порушень. Брак ресурсів та кваліфікованих кадрів у відповідних структурах послаблює державний фінансовий контроль.
3. Низький рівень фінансової культури. Низький рівень знань та обізнаності серед населення і бізнесу щодо правових аспектів фінансових операцій сприяє виникненню помилок і порушень, зокрема через ненавмисне недотримання норм.
4. Корупційні фактори. Корупція серед посадових осіб, що здійснюють наглядові та контрольні функції, призводить до формального підходу в контролі, що знижує ефективність запобігання порушенням.

Фінансові правопорушення мають значні негативні наслідки як для держави, так і для економіки загалом. Виокремимо основні:

1. Втрати державного бюджету. Ненадходження податків та інших обов'язкових платежів знижує доходи державного бюджету, що обмежує фінансові можливості держави у сфері соціальних витрат та інвестицій в інфраструктуру.
2. Погіршення інвестиційного клімату. Непрозорість фінансової системи та високий рівень правопорушень негативно впливають на довіру інвесторів, що обмежує приплив іноземного капіталу.
3. Послаблення фінансової стійкості. Високий рівень правопорушень підриває стабільність фінансової системи, ускладнює управління державними фінансами, що може призвести до кризових явищ, особливо у банківському секторі.
4. Зростання тіньової економіки. Масштабні фінансові правопорушення сприяють розширенню тіньових схем та зменшенню легальних фінансових потоків, що підриває основи правової держави.

Основним органом, що відіграє ключову роль у запобіганні фінансовим правопорушенням, розробляючи правові, інституційні та адміністративні механізми, спрямовані на забезпечення законності та прозорості фінансової діяльності – є держава. Історично формування державних механізмів фінансового контролю та запобігання порушенням пройшло кілька етапів, кожен з яких був зумовлений соціально-економічними потребами та рівнем розвитку державного управління.

На початкових етапах розвитку фінансових систем держава обмежувалася лише загальними нормами, спрямованими на захист державних інтересів та забезпечення стабільності у збиранні податків. Наприклад, у ранніх державах вводилися закони для контролю за надходженням до казни. Проте їхня діяльність була обмежена рамками національних кордонів, а відтак обмежена в умовах глобалізації. [2].

У сучасних умовах держава використовує комплексний підхід до запобігання фінансовим правопорушенням, [3] основним напрямком якого є:

- розробка і вдосконалення законодавства (розроблення спеціальних нормативних актів, спрямованих на регулювання певних видів фінансової діяльності та запобігання порушенням.

- створення спеціалізованих органів, таких як податкові служби, фінансові інспекції, антикорупційні органи та інші структури, які здійснюють моніторинг, контроль і аудит фінансових потоків;

- міжнародне співробітництво;

- використання цифрових інструментів для моніторингу і контролю фінансової діяльності, включаючи системи аналітики та автоматизовані алгоритми для підвищення ефективності виявлення правопорушень;

- підвищення фінансової обізнаності серед громадян та підприємств, інформування про ризики порушень і відповідальність за них, що сприяє створенню культури законності у фінансовій сфері.

Таким чином, сучасна роль держави у запобіганні фінансовим правопорушенням значно змінилася порівняно з минулим, ставши більш системною та комплексною. Держава не лише створює правове поле та наглядові інститути, але й активно впроваджує міжнародні стандарти та цифрові технології, що дозволяють здійснювати ефективний контроль і забезпечувати фінансову стабільність.

Державна податкова служба (ДПС), як центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний контроль у сфері оподаткування, відіграє ключову роль у реалізації даних підходів, виконуючи певні функції. (Таб.2)

Функції Державної податкової служби у сфері податкового контролю

Функції Державної податкової служби	Опис
Податковий контроль	ДПС здійснює перевірку своєчасності і повноти сплати податків та зборів фізичними та юридичними особами. Використовуються різні форми перевірок: документальні, камеральні, зустрічні та фактичні. Це дозволяє виявляти порушення податкового законодавства та запобігати фінансовим зловживанням.
Контроль за податковою звітністю	ДПС перевіряє достовірність податкової звітності платників податків, включаючи декларації про доходи, прибуток, витрати та інші показники. Це включає аналіз даних і їх зіставлення з іншими джерелами для перевірки відповідності фактичному стану фінансової діяльності.
Проведення податкових перевірок	ДПС має право проводити податкові перевірки для виявлення порушень податкового законодавства. Перевірки можуть бути плановими або позаплановими залежно від характеру діяльності та ризиків. ДПС отримує документацію, запитує інформацію та здійснює інші передбачені законодавством заходи.
Боротьба з ухиленням від оподаткування	ДПС запобігає ухиленню від сплати податків, виявляє схеми мінімізації зобов'язань, фіктивне підприємництво та інші форми незаконної діяльності. Може співпрацювати з іншими органами на національному й міжнародному рівнях для обміну інформацією та координації дій.
Фіскальні повноваження	ДПС застосовує фінансові санкції (штрафи, пені) до платників податків за порушення податкового законодавства. Це стимулює своєчасну сплату податків та попереджає правопорушення у податковій сфері.
Забезпечення податкових надходжень до бюджету	Основне завдання ДПС – сприяння наповненню державного бюджету шляхом повного та своєчасного стягнення податків і зборів. Це забезпечується моніторингом надходжень, вдосконаленням контролю та забезпеченням своєчасних податкових платежів.

Сформовано автором [4].

Важливими органами державного контролю в фінансовій сфері, що виконує ключову роль у забезпеченні законності та ефективності використання державних ресурсів є Державна аудиторська служба України (ДАСУ), яка здійснює незалежні аудити фінансової діяльності органів влади, підприємств державного сектору та організацій, що фінансуються з державного бюджету. [5].

Основною метою є перевірка законності та обґрунтованості витрачання державних коштів, виявлення фінансових порушень або неефективних витрат. Аудит охоплює не лише фінансові операції, але й оцінку системи внутрішнього контролю, ризиків та дотримання бюджетних норм. Однією з основних функцій є оцінка ефективності використання бюджетних ресурсів у різних сферах діяльності держави. ДАСУ визначає, чи були досягнуті заплановані результати за використанням коштів, чи витрати відповідають передбаченому бюджету, та чи є можливість оптимізувати фінансові витрати.

Служба також може надавати рекомендації щодо покращення бюджетної дисципліни. Виявлення можливих порушень у фінансовій сфері є важливою частиною роботи ДАСУ. Організація аналізує фінансову звітність та інші документи з метою запобігання неправомірному використанню бюджетних коштів, зловживанням, корупційним схемам та фальсифікаціям. Крім того, ДАСУ здійснює моніторинг виконання рекомендацій та вказівок, наданих під час аудиту. Державна аудиторська служба регулярно публікує звіти про результати проведених аудитів, що дає можливість оцінити рівень прозорості та ефективності державних витрат. Звіти містять висновки про стан фінансової дисципліни та надаються органам влади для подальшого використання та усунення виявлених порушень. [6].

Аудит дозволяє своєчасно виявляти та усувати фінансові зловживання, що значно знижує ймовірність виникнення правопорушень.

Державним органом, відповідальним за регулювання та нагляд за діяльністю на ринках цінних паперів та фондових ринків України – є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), основною метою якої є забезпечення стабільності, прозорості та ефективності функціонування фінансових ринків, що є важливими складовими частинами економічної системи держави.

НКЦПФР розробляє та впроваджує нормативно-правові акти, що регулюють діяльність учасників фондового ринку, таких як емітенти цінних паперів, фондові біржі, інвестиційні компанії, брокери та інші фінансові установи.

Одна з важливих функцій НКЦПФР полягає в ліцензуванні та здійсненні нагляду за діяльністю учасників ринку цінних паперів (ліцензування брокерів, депозитаріїв, фондових бірж та інших фінансових установ). Комісія розробляє вимоги до публічного розкриття інформації емітентами, що дозволяє інвесторам отримувати повну та достовірну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень, займається вдосконаленням механізмів регулювання ринку, зокрема щодо забезпечення кращого доступу для інвесторів та розвитку інституційних інвесторів, що сприяє збільшенню ліквідності та ефективності ринку цінних паперів. [7].

НКЦПФР виконує роль гаранта стабільності фінансових ринків, забезпечуючи їхню ефективність і прозорість, що дозволяє зміцнити довіру до ринку та сприяє розвитку економіки. Завдяки діяльності НКЦПФР забезпечується справедливе середовище для інвесторів, створюються умови для розвитку внутрішнього фінансового ринку, а також сприяє інтеграції України в глобальну економіку.

Запобігання фінансовим злочинам та контроль за їх здійсненням є важливою складовою ефективного функціонування фінансової системи будь-якої держави. Важливу роль у цьому процесі відіграють, зокрема Антимонопольний комітет України (АМКУ) та Державна служба фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг),

діяльність яких спрямована на виявлення та протидію економічним злочинам, таким як картельні угоди, маніпулювання ринком, відмивання грошей та інші фінансові правопорушення.

АМКУ відповідає за регулювання конкурентних відносин на ринку та запобігання монополії, яка може призвести до порушень фінансової стабільності, що включає боротьбу з картелями, зловживанням монопольним становищем та іншими антиконкурентними практиками, що можуть призвести до завищення цін, обмеження доступу на ринок або інших порушень, які негативно впливають на економіку. [8]. Виявлення таких правопорушень дозволяє не лише відновити справедливу конкуренцію, а й запобігти можливим фінансовим зловживанням, що порушують законодавство. АМКУ має повноваження накладати штрафи на підприємства та організації, які порушують антимонопольне законодавство, зокрема за зловживання монопольним становищем або участь у картельних угодах.

Держфінмоніторинг здійснює нагляд за операціями, які можуть бути пов'язані з відмиванням коштів, здобутих злочинним шляхом, або фінансуванням терористичної діяльності, збирає та аналізує дані про фінансові операції, що здійснюються банками, фінансовими установами та іншими учасниками ринку, з метою виявлення аномальних або підозрілих транзакцій. [9].

Для забезпечення ефективної боротьби з фінансовими злочинами Держфінмоніторинг активно співпрацює з правоохоронними органами, митними та податковими службами, а також з міжнародними організаціями, зокрема з органами, що відповідають за фінансову безпеку та боротьбу з тероризмом, що дозволяє забезпечити координацію дій та обмін інформацією для розкриття фінансових злочинів.

Крім боротьби з відмиванням грошей, Держфінмоніторинг сприяє виявленню та запобіганню фінансовим шахрайствам, махінаціям з цінними паперами, маніпулюванню курсом валют та іншим злочинам, що порушують фінансову стабільність держави.

Антимонопольний комітет та Держфінмоніторинг, забезпечуючи контроль за фінансовими потоками та відповідність їх законодавчим вимогам, виконують важливу роль у зміцненні фінансової безпеки та економічної стабільності держави.

Система контролю над фінансовими правопорушеннями, що здійснюється державними органами, базується на комплексі профілактичних, контрольних та адміністративно-правових заходів. Вона також інтегрує сучасні інформаційні технології для підвищення ефективності моніторингу та виявлення правопорушень. Нижче наведені основні елементи даної системи:

1. Профілактичні заходи: інформування, освіта та консультування суб'єктів господарювання (регулярні інформаційні кампанії, публікації, що пояснюють ключові положення податкового та фінансового законодавства, а також проведення навчальних семінарів для представників бізнесу та консультативну підтримку з боку державних органів).
2. Контрольні заходи: податкові перевірки, аудит, фінансовий моніторинг.
3. Адміністративно-правові механізми: санкції, штрафи та інші правові заходи (штрафи, тимчасове призупинення діяльності або анулювання ліцензій, а також надання правового примусу, спрямованого на виправлення виявлених порушень).
4. Інформаційні технології та цифровізація контролю: автоматизовані системи моніторингу та виявлення правопорушень.

Одним із пріоритетів у сфері вдосконалення державного контролю є модернізація законодавства, що регулює фінансову діяльність, контроль і відповідальність за правопорушення. Аналіз чинних нормативних актів дозволяє виявити прогалини, які можуть бути використані для уникнення відповідальності або маніпуляцій з фінансовими ресурсами. Пропозиції з удосконалення законодавства передбачають посилення вимог до звітності, розширення повноважень контролюючих органів та

забезпечення суворішої відповідальності за фінансові зловживання. Важливо також вдосконалювати нормативно-правову базу відповідно до міжнародних стандартів у фінансовій сфері, що дозволить забезпечити ефективний обмін інформацією з іншими країнами, підвищуючи рівень міжнародної співпраці у запобіганні фінансовим правопорушенням.

Для підвищення ефективності контролюючих органів важливо забезпечити відповідний рівень підготовки кадрів та достатнє ресурсне забезпечення. Постійне підвищення кваліфікації працівників дозволяє контролюючим органам ефективніше виявляти і запобігати фінансовим порушенням, зокрема через проведення семінарів, навчальних програм і тренінгів з актуальних питань фінансового контролю. Задовільний рівень ресурсного забезпечення (інструменти для моніторингу, технічні засоби тощо) є необхідним для підвищення ефективності діяльності державних органів. Крім того, розподіл ресурсів слід оптимізувати з огляду на актуальні загрози та пріоритетні напрями контролю, що дозволить державним органам зосередитися на найбільш критичних зонах ризику.

Запобігання корупції в діяльності контролюючих органів є фундаментальним аспектом підвищення довіри громадян та бізнесу до державної системи контролю. Запровадження антикорупційних механізмів, таких як моніторинг діяльності посадових осіб, створення ефективних механізмів внутрішнього аудиту та прозорість у процесі прийняття рішень, є необхідними умовами для забезпечення чесної та прозорої роботи державних органів. Важливим аспектом є також створення електронних платформ для подання та перевірки звітності, що дозволяє знизити можливість корупційних дій за рахунок мінімізації безпосереднього контакту між контролюючими органами та суб'єктами господарювання.

Впровадження сучасних інформаційних технологій є важливим кроком на шляху вдосконалення системи державного контролю. Використання аналітичних платформ, засобів штучного інтелекту, блокчейн-технологій і автоматизованих систем моніторингу сприяє швидкому та точному аналізу фінансових даних, виявленню аномальних транзакцій і схем ухилення від податків. Наприклад, блокчейн може забезпечити незмінність записів про фінансові операції, що підвищує рівень прозорості та надійності фінансової інформації. Використання таких технологій сприяє не тільки ефективнішому контролю, але й оперативнішому реагуванню на порушення та можливі ризики, що підвищує рівень захищеності фінансової системи від незаконних дій.

Вдосконалення державного контролю за допомогою нових законодавчих норм, покращення кваліфікації кадрів, підвищення прозорості та впровадження інноваційних технологій дозволяє суттєво знизити рівень фінансових правопорушень і підвищити довіру до фінансових інституцій, зміцнюючи економічну безпеку держави.

Висновки

Державні органи відіграють ключову роль у запобіганні фінансовим правопорушенням, забезпечуючи стабільність, прозорість та цілісність фінансової системи. Важливість полягає у створенні та реалізації правових і адміністративних механізмів, які сприяють дотриманню вимог фінансового законодавства та запобіганню шахрайству й іншим незаконним діям у фінансовій сфері. Основні функції державних установ включають контроль за дотриманням законодавства, аудит, моніторинг та впровадження санкцій у випадку порушень.

Крім цього, державні органи виступають у ролі координаторів та виконавців національної політики у сфері фінансового контролю, виконуючи завдання з розробки нормативних актів і впровадження сучасних технологій для забезпечення ефективного контролю за фінансовими потоками. Профілактичні заходи, такі як інформування, консультування та навчання суб'єктів господарювання, також належать до важливих

аспектів діяльності контролюючих органів, оскільки вони сприяють підвищенню обізнаності про фінансові ризики та наслідки правопорушень.

Державна політика у сфері запобігання фінансовим правопорушенням базується на активній співпраці з приватним сектором, громадськими організаціями та міжнародними партнерами.

Координація між державними органами, особливо у міжнародному масштабі, посилює можливості для обміну інформацією та узгодженого реагування на фінансові злочини. Отже, держава може більш ефективно інтегрувати міжнародні стандарти та протидіяти глобальним фінансовим схемам зловживання.

Загалом, ефективне запобігання фінансовим правопорушенням вимагає комплексного підходу, який поєднує в собі адміністративно-правові механізми, контрольні заходи, профілактичні дії та сучасні технології.

Список використаних джерел

1. Кобелька, Д. М. "Класифікація видів правопорушень у фінансовій сфері." Форум права 1 (2015): 141-146. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/FP_index.htm_2015_1_24.pdf
2. Степанова, Д. С., and Я. СЕРГІЙВНА. "Фіскальні ефекти адміністрування податків в Україні." Рукопис. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 8 (2015). https://shron1.chtyvo.org.ua/Stepanova_Daria/Fiskalni_efekty_administruvannia_podat_kiv_v_Ukraini.pdf?PHPSESSID=ddk0ju3vj9aav48hivnie33d37
3. Бондаренко, ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ. Адміністративно-правове регулювання обігу віртуальних активів. Diss. Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2023. 178 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/05_2023/Bondarenko-1.pdf
4. Яковенко, Олександр Олександрович. Адміністративно-правові засади реалізації контролю у сфері оподаткування як функції управління. Diss. Яковенко Олександр Олександрович/Київський національний університет внутрішніх справ.–Київ, 2007.–197 с, 2007. <https://mydiss.com/dfiles/69333353.doc>
5. Табенська, Ю. В. "Державна аудиторська служба України як центральний орган державного фінансового контролю." Причорноморські економічні студії 22 (2017): 187-190. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bses_2017_22_43.pdf
6. НКЦПФР, Опис. "Національна Комісія з цінних паперів та фондового ринку." URL: [https://www.nssmc.gov.ua/about-us/about-us/\(дата_звернення:_14.04._2020\).](https://www.nssmc.gov.ua/about-us/about-us/(дата_звернення:_14.04._2020).) <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/15157/1/%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%B5%D0%BA%D0%B0%20-%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC.pdf>
7. Затолицький, Віталій Олександрович. "Правове регулювання посередництва на міжнародному ринку фінансових послуг." (2022). <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/55388/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20%D0%97%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%92.%D0%9E..pdf>
8. Кузьмінов, Сергій Васильович. Міжнародний досвід антимонопольного регулювання. Diss. Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6aea56e8-28c8-43d3-84b9-b0474883a8d4/content>

9. Борець, МАРИНА ВОЛОДИМИРІВНА. "Адміністративно-правовий статус державних регуляторів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом." України «Київський політехнічний університет ім. І. Сікорського». Київ (2017). https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.09/2017/dis_Borets_M_V_.PDF